

Minne af en Sönn. In ät.

Minne af en saml.

1:sta avd.

ACC. N:R

M. 9104: 1-6.

Landskap: Småland Upptecknat av:

Härad: Trelia Adress:

Socken: Hakarp Berättat av:

Uppteckningsår: — Född år i

Någont om Hushvarva.

Avskrift ur "Fören.Smål. ACC. NR. M. 9104: 1.
Minnen":s saml. 1:sta avd.
Landskap: Småland No. 9. Upptecknat av:
Härad: Tveta Adress:
Socken: Hakar Berättat av
Uppteckningsår: Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Uppteckningen rör Något om Husqwarna.

Man reser utomlands, man färdas på den stol-
ta Rehnfloden, hwars stränder svälla af den yppigaste vegetation
och ät det undrande ögat bjuda de mest förtrollande vyer; man
besöker Schweiz och Italien och andra ställen, der naturen med
gifmild hand slösat sina yppersta häfvor. - Det är liksom man
toge alldeles för gifvet, att vårt fädernesland vore i detta hän-
seende helt och hållet vanlottadt och af naturen stjufmoderligt
behandladt; dock är det långt ifrån att förhålla sig så. - Hwärt-
hän i vårt land vi än ställa vår färd, skola vi finna en mängd
mer eller mindre natursköna belägenheter i många afseenden fullt
jmförliga med dem, som utlandet erbjuda, och icke blott förtjen-
ta af att ses utan äfven värda en målares pensel. - Om sälunda
Sverige - eller om man så vill Norden - med fästadt afseende
på hvad naturen eger storartadt och praktfullt, med allt skäl

Skriv endast på denna sida!

M. 9104:2.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

bör uppmärksammas och på visst sätt skulle kunna jämföras med hvad Södern härutinnan har att bjuda på, blir dock en sådan jämförelse mindre lämplig, när de taflor, som på dessa skilda orter upprullas för åskådarens blick, äro tecknade med hvarandra helt olika färger. - Men då ett lands naturbeskaffenhet omisskänneligen inverkar på och ger sig uttryck i folkets lynne och karaktär, så att Norden ammat ett kraftigare, manhaftigare och mera härdadt folk än Södern, och således den förra med allt, hvad dess natur eger hänförande och skönt men ej vekligt, och behagligt, heller ej vällustigt, borde på Svensken göra ett kraftigare intryck och tilldraga sig hans odelade uppmärksamhet, emedan de mera harmoniera med de känslor, som bo i hans eget bröst, så torde den omständigheten, att ofta så många med ringaktande af hvad hans fädernesland i naturskönt hänseende har att bjuda, utan tvekan förbehåller utlandet priset, antingen vara bevis på, att Svea eger så många söner, som från henne vanslägtas, eller ock, hvilket jag hellre vill tro, orsaken till detta förhållande bör sökas i Svenskens afgjorda och inrotade böjelse att gifva företräde åt allt, som icke är Svenskt. Åtminstone borde vi, innan vi företaga långväga resor för att i andra länder se och beundra naturens storartade skådespel, tillse, huruvida vi icke på närmre håll och i vårt eget fädernesland kunde få vårt begär

M. 9104:3.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

i detta hänseende tillfredsställt; och jag tror i sanning det skulle lyckas. Hvarje provins eger i högre eller lägre grad något naturskönt att framvisa, och till och med Småland, hvars fattigdom och armod blifvit till ordspråk i andra landskap, är i detta afseende icke så armt, som man vanligen föreställer sig. Det är en af dessa mera framstående punkter i Småland, till hvars natursköna belägenhet jag nu i korthet vill söka uppdraga conturerna.

De bergshöjder, hvilka i rigtning från norr till söder löpa längs utmed Wetterns stränder, fortsätta detta sitt lopp något längre åt söder än Wetteren, hvarefter de böja sig, stöta samman och smänningom försvinna. - Den landsträcka, som begränsas af dessa bergshöjder och Wetteren, utgöres af Jönköpings stadsförsamling längst åt vester, samt åt öster af delar af Ljungarums och Hakarps församlingar. Här vid foten af den östliga bergshöjden ligger i Tweta härad och Hakarps socken Husqvarna gevärsfaktori, hvars vackra läge erbjuder åskådaren den herrligaste aanblick. Till förhöjande af den storartade scenen bidrager i icke ringa mån den å, som under namn af Husqvarna å i vild fart störtar sig ned för nyssnämnda bergshöjd och, efter att hafva länat ~~XX~~ sitt watten till drifvande af de vid densamma anlagda verk, utfaller i Wetteren. - Wi vilja nu wälja en plats, som erbjuder den

M. 9104:4.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

vidsträcktaste utsigten. Efter att ha helsat på smederna, hvilka i sina verkstäder idfeligen(?) arbeta på fosterlandets försvar och smida död och förderf åt dess fiender, begifva vi oss en vacker sommarmorgon rakt uppför det skarpt sluttande berget. Vägen är brant och lång, och det kostar på. - Hela gångstigen är som en enda stentrappa. Under det vi här och der under vägen rasta en stund, kunna vi ej undgå att aktgifva på den ovanligt yppiga vegetation, som rundtomkring utvecklar sig såsom vi tycka på kala berget; men mellan bergsskrefvorna är ofta den bördigaste jordmån. Träd och växter af alla slag allmänna och sällsynta stå här blandade om hvarandra, och man får ibland se klipphällen draperad med den friska murgrönan. - Om vi så ästunda, kunna vi läska oss med en dryck ur den jollrande bäcken, som i ystert spräng hoppar fram mellan stenarna. - Efter en tröttande promenad äro vi ändtligen hunna till toppen af berget och taga här plats så, att vi vända ansigtet mot wester. - Framför oss ligger då hela den sträcka, som inneslutes av den bergshöjd, på hvilken vi befinna oss och den mitt emot liggande vestra. Böljande sädesfält och löfrika björkdungar omwexla med hvarandra. Här och der mellan träden framskyntar en wälbyggd landtgård wittnande genom den ordning och snygghet, som råder öfverallt, om trefnad och wälstånd. Vår blick har nu hunnit till Jönköping, som beläget på en smal jordremsa mellan Wet-

M. 9104:5.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

tern och tvenne mindre sjöar, tyckes liksom simma på wattenet. Trädgårdar och planteringar visa sig rundtomkring staden. Bakom densamma uppsiger den westra landthöjden, hvars sträckning wi, wändande blicken småningom från vester till norr, vilja följa och nu vidgar sig utsigten och inskränkes blott af vår ofullkomliga synförmåga. Framför oss ligger Wettern med sin spegelblanka yta. Här och där ett litet segel, som löst fladdrar för den svaga vinden; rundtom kretsas fiskmåsar i oändlighet och uppstamma sina klagovisor. Långt derute uppstiger tvenne rökpelare; det är tvenne från hufvudstaden ankommande ångbåtar; den ene har sednast besökt Hjo, den andra Grenna. En stund och de synas närmare; deras wägar stöta nu samman, och frustande täfla de om äran att först inlöpa i hamn. De ha nu lagt till, och vi lemna dem för att wända oss mot norr, hvarifrån de kommo. Wi se då, så långt blicken kan nå, den till Wettern gränsande delen af Westergöthland och snart träffar ögat det minnesriks Wisingsö. Under det vi med hänryckning betrakta den storartade tafla, som sålunda presenterar sig, och hvilken man i verkligheten måste se, för att få ett begrepp om dess skönhet, tilldrager sig nödtvunget vår uppmärksamhet det brus och sorl, som på sidan om oss hela tiden låtit höra sig. Wi wända oss då mot söder och blott en stenkast borta inbäddad i en trång men djup klippbädd med pittoreska omgifningar nedstör-

M. 9104:6.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

tar i vildt raseri utför den lodräta bergsväggen ofvan omnämnda å och högt i luften stiga wattenmängda dunster, hvaremot solstrålarna bryta sig och frambringa en skimrande regnbåge. - Flodbädden begränsas af lodräta berg, hvadan man är betagen möjligheten att vid detta fall anlägga några vattenverk. Bergen äro beklädda med grönskande mossor, och i deras remnor frodas buskwäxter, nöjande sig med en magrare jordmån, då de ständigt fuktas af den forsande flodens skum. Mitt öfver fallet på bergets topp resa sig jättelika granar, från hvilka man ofta hör klerans vemodfulla toner. Men knappt har vattenmassan hemtat sig efter detta sitt fall, förrän hon ännu kokande ett stycke derifrån nedstörtar i en ännu djupare afgrund, och här upphemtas en del af wattenet för drifvande af de vid åbrädden anlagda vattenverk. Här ~~XX~~ hör man forsens brus och hammarens slag täfla om att öfverrösta hvarandra. Floden är emellertid nu på jern mark, och lugnt och stilla slingrar den sig fram mellan ömsom gungande wasser och blomsterströdda kullar samt mynnar ut i Wettern.

Utom de tvenne nu nämnda fallen finnes ännu tvenne andra, men från den plats wi intagit icke synliga.